

kopings.kommun@koping.se

(ragnar.larsson@koping.se)

2017-06-16

Dnr 400-2017:4652

Beslut

efter granskning av hantering av nationella prov i
matematik vid Karlbergsskolan i Köpings kom-
mun

Inledning

Skolinspektionen har genomfört en oanmäld granskning av skolors hantering av nationella prov i matematik. Syftet med granskningen har varit att granska att skolor följer gällande föreskrifter¹ avseende hantering av nationella prov.

Granskningen förutsätts leda till ökad medvetenhet om gällande föreskrifter och vikten av en aktsam hantering som motverkar otillåten spridning av de nationella proven. Med utgångspunkt i granskningen förväntas rektorer och huvudmän utvärdera sin verksamhet och synliggöra och åtgärda eventuella utvecklingsbehov. Den oanmälda granskningen utgör därmed ett underlag till förbättrade förutsättningar för en likvärdig betygsättning.

Granskningen genomfördes genom oanmälda verksamhetsbesök på 60 grundskolor inför det nationella provet i matematik B och C i årskurs 9. Besöken ägde rum den 8 maj, dvs. två dagar innan provets genomförande den 10 maj. Vid besöken samlades data in genom inspektion av skolans förvaring av de nationella proven samt intervju med rektor eller annan verksamhetsansvarig.

Granskningen fokuserar på skolornas hantering av de nationella proven och om skolorna följer det regelverk som finns avseende rutiner för att ta emot och förvara de nationella proven på ett sådant sätt att innehållet inte blir känt. I granskningen ställdes även frågor om skolans rutiner och arbetssätt vid genomförande av nationella prov.

Frågorna till rektor eller annan verksamhetsansvarig har berört skolans arbetssätt och rutiner kring mottagande och förvaring av nationella prov. I granskningen fokuseras på vilket sätt de besökta skolorna förvarar de nationella proven och om detta sker på ett betryggande sätt så att provens innehåll inte röjs. I detta ingår att bedöma om materialet – prov och bedömningsanvisningar – är förslutet och hanteras på ett sådant sätt att innehållet inte kan spridas. Detta innebär som exempel att proven hålls inlåsta och inte ligger framme åtkomliga för obehöriga.

I urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän. Karlbergsskolan i Köpings kommun med Köping som huvudman ingår i denna granskning.

¹ SKOLFS 2013:19

I detta beslut redogör Skolinspektionen för identifierade utvecklingsområden vid Karlbergsskolan i Köping inom granskade områden. De samlade resultaten från granskningen redovisas i en övergripande granskningsrapport publicerad 2017-06-13, dnr 2017:4652, som finns tillgänglig på: <https://skolinspektionen.se/sv/Beslut-och-rapporter/Publikationer/Granskningsrapport/Flygande-inspektion/hantering-och-forberedelse-av-nationella-prov/>

Identifierade utvecklingsområden

I syfte att förbättra verksamhetens hantering av nationella prov bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande områden.

- Rektorn behöver säkerställa att nationella prov öppnas tidigast dagen före föreskrivet provdatum (14 § Skolverkets föreskrifter om hantering och genomförande av nationella prov SKOLFS 2013:19).
- Rektorn behöver säkerställa att uppgifter i nationella prov inte röjs för obehöriga (17 kap. 4 § offentlighets- och sekretesslagen, 2009:400).

Motivering

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver vidta åtgärder för att säkerställa dels att nationella prov öppnas tidigast dagen före föreskrivet provdatum och dels att uppgifter i nationella prov inte röjs för obehöriga.

De nationella proven öppnas för tidigt

Skolinspektionen bedömer att de nationella proven öppnas för tidigt. Vid Skolinspektionens oanmälda granskning den 8 maj 2017 framkom att de nationella proven kopieras upp till eleverna flera dagar innan provens genomförande. De öppnas därmed tidigare än dagen före föreskrivet provdatum. Huvudmannen har efter genomförd granskning bekräftat att detta stämmer och inkommit med kompletterande uppgifter och då anför att eftersom kostnaden för de nationella proven var hög bestämde rektorn, inför detta läsår, att låta kopiera proven till en mycket lägre kostnad. Att kopiera prov till cirka 110 elever bedömdes som svårt att genomföra på en dag.

Skolinspektionen bedömer att detta tillvägagångssätt inte är förenligt med Skolverkets föreskrifter om hantering och genomförande av nationella prov samt de hanteringsinstruktioner som gäller för de nationella proven. Enligt

dessas får ett nationellt prov öppnas och kopieras tidigast dagen före föreskrivet provdatum.

Provmaterial hanteras på ett sådant sätt att det finns risk att de röjs för obehöriga

Skolinspektionen bedömer vidare att de nationella proven och tillhöriga bedömningsanvisningar hanteras på ett sådant sätt att det finns risk att de röjs för obehöriga.

Vid Skolinspektionens oanmälda granskning den 8 maj 2017 observerade Skolinspektionen att provmaterial förvaras i biträdande rektors rum på expeditionsavdelningen där dörren stod öppen. Dock var skalskyddet låst vilket gjorde att elever inte kunde komma in till denna låsta expeditionsavdelning.

Huvudmannen har inkommit med kompletterande uppgifter efter genomförd granskning och anfört att huvudmannen bedömer att proven förvaras med rimlig säkerhet. Huvudmannen medger dock att dörren till den biträdande rektors rum stod öppen vid det tillfälle när den oanmälda granskningen genomfördes. Den biträdande rektorn hade lämnat sitt rum för en kortare stund. Proven hade, enligt huvudmannen, skickats iväg för kopiering och fanns inte på den biträdande rektors rum. Det som fanns på rummet var bedömningsanvisningarna i sina förseglade kuvert. Transporten av proven till kommunens centrala kopiering och tillbaka, där kopieringen gjordes, utfördes av vaktmästare. Proven hämtades ut från kopieringen dagen före provdatum.

Huvudmannens hantering av de nationella proven och tillhörande bedömningsanvisningar innebär enligt Skolinspektionens bedömning en risk för att uppgifter i de nationella proven röjs för obehöriga vilket inte är förenligt med offentlighets- och sekretesslagen.

Tillämpliga bestämmelser

I 17 kap. 4 § offentlighets- och sekretesslagen anges att sekretess gäller för uppgift som ingår i eller utgör underlag för nationella prov om det kan antas att syftet med provet motverkas om uppgiften röjs.

Av 14 § Skolverkets föreskrifter om hantering och genomförande av nationella prov (SKOLFS 2013:19) framgår bland annat att ett prov som är förslutet får öppnas tidigast dagen före föreskrivet provdatum.

Av Skolverkets hanteringsinstruktioner för de nationella proven från den 8 augusti 2016 framgår att förslutna nationella prov får öppnas tidigast dagen före provdatumet för att lärare vid behov ska kunna kopiera provet.

På Skolinspektionens vägnar

Gabriel Brandström
Enhetschef/Beslutsfattare

Jens Andersson
Föredragande

Mer information om granskningen finns på Skolinspektionens hemsida.